

ALENA PROKOPOVÁ / 18. 5. 2017

Extase na speciálním DVD

Do speciální kolekce NFA přibýlo DVD s filmovou klasikou režiséra Gustava Machatého, která je propojena se zajímavě koncipovaným bonusovým materiálem.

Před sedmi lety zahájil Národní filmový archiv ve spolupráci se společností Filmexport Home Video vydávání speciální DVD kolekce s českými filmy, která se od dosavadní praxe odlišuje jak technickou úrovní, za kterou odborně ručí NFA, tak bohatou a koncepční bonusovou výbavou. I ta vychází z možností filmového archivu, jejichž šíře dává zapomenout na obligátní DVD nabízející většinou jen „slovo historika“ (Pavel Taussig a jeho „historiky z natáčení“). Povzbuzením na samém počátku bylo, že hned první ediční počín celé řady – DVD s filmem *Marijka nevěrnice* – se dočkal ocenění na mezinárodním festivalu archivních a restaurovaných filmů Il Cinema Ritrovato v italské Bologni. Od té doby zájemce o domácí filmovou historii v širších kontextech a v hlubším analytickém záběru potěšily disky s filmy *Tonka Šibenice*, *Batalion* či *Milenky starého kriminálního*, třídiskový *Český animovaný film 1920-1945* nebo DVD *Pod značkou Baťa. Filmy zlínského ateliéru 1935-48*.

Nyní do kolekce přibyla *Extase* Gustava Machatého, což se poněkud vymyká původnímu zadání edice, usilující „o zpřístupnění méně známých nebo v době vzniku nedocenených titulů“. Film, který má pověst mezinárodně nejpopulárnějšího českého titulu předválečného období, získal v roce 1934 cenu za režii na MFF v Benátkách, a to v rámci kolekce čtyř československých snímků. Patřil k nim ještě krátkometrážní dokument Tomáše Trnky *Bouře nad Tatrami*, celovečerní dokument Karla Plicky *Zem speiva* a drama *Řeka* Josefa Rovenského. (Inspirativní by mimochodem mohla být společná projekce všech těchto titulů.) Rozhodnutí vydat *Extasi* na DVD ve zmíněné speciální řadě je logické: sice nejde o film neznámý nebo nedocenený, rozhodně je však dílem, jež vyzývá k vnímání v nových kontextech. To jasně vyplývá už z koncepce bohatých bonusových materiálů, kterými je na disku doplněn samotný film. Jde současně o jakési defilé osobností, které se u nás Machatým a tímto jeho filmem

dlouhodoběji a hlouběji zabývají.

Zatímco filmoví historici Jiří Horníček (který na DVD hovoří o Machatém, o němž v roce 2001 vydal v nakladatelství Host monografii s podtitulem *Touha dělat film*) a Michal Bregant (který se zabývá cenzurními zásahy a různými verzemi filmu a který se Machatým rovněž dlouhodobě zabývá[1]) jsou spojeni s NFA (respektive první je jeho zaměstnancem, druhý generálním ředitelem), historička a teoretička Libuše Heczková přichází z „mimoarchivní“ sféry (Ústav české literatury a komparatistiky FF UK, specializace na genderová studia, literaturu 20. století a literární teorie). Právě její mezioborový (a osobně vášnivě zaujatý) příspěvek na téma reprezentace ženství v Machatého filmu je nejživější součástí bonusové výbavy. Inspiroval dokonce i jeden samostatný bonus – ukázky z filmu *Madla z cihelny* režiséra Vladimíra Slavínského (jehož kameramanem je mimochodem – stejně jako v případě *Extase* – Jan Stallich) ironizujícího prostřednictvím postavy barona Dolanského (Hugo Haas) eugenický koncept, jenž podle Heczkové mocně zaznívá právě v *Extasi* (klíčová je v tomto směru její studie *Eugenika, Extase a Emanuel (Rádí). Několik poznámek k erotice a zdraví ženy ve třicátých letech 20. století*[2]).

Bonusové materiály dále obsahují standardní fotogalerii a v sekci Archivní záběry vedle zmíněných ukávek z *Madly* zpravodajské šoty s Machatým a zajímavé porovnání české a rakouské verze. Součástí edice je i brožurka, která díky dvojjazyčné verzi (čeština/angličtina) přibližuje současný status *Extase* i zahraničnímu zájemci.

Extase/Ecstasy
Česká verze/Czech version

Produced by NFA
A special DVD collection from NFA

Extase (ČSR / Rakousko 1933), režie Gustav Machatý, scénář Gustav

Machatý, František Horký, kamera Jan Stallich, hudba Giuseppe Becce, hrají: Hedy Kieslerová, Aribert Mog, Zvomimir Rogoz, Leopold Kramer, Karel Mácha-Kuča, Jiřina Steimarová, Jan Sviták, Ediard Šlégl, Antonín Kubový. Národní filmový archiv – Filmexport Home Video, 83 min. DVD vydání: 26. 4. 2017.

Poznámky:

[1] Bregant, Michal, Obnovený Erotikon. *Illuminace* 1994, r. 6, č. 4, s. 79-127. Příběh živilů se třemi mezihrami (Extase). In Klimeš, Ivan, Heiss, Gernot (eds.), *Obrazy času. Český a rakouský film 30. let*. Praha, Brno: Národní filmový archiv, 2003, s. 17-42.

[2] Heczková, Libuše, Eugenika, Extase a Emanuel (Rádl). Několik poznámek k erotice a zdraví ženy ve třicátých letech 20. století. In *Slovo a smysl*, 2013, č. 19, dostupné online: <http://slovoasmysl.ff.cuni.cz/node/413>.